

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Fredagen, den 6 September, 1771.

Nått så! nu får jag bres från respectibe Grenna-boarne, i anledning af det, för 4 veckor sedan, i Spionen införda Bres och Swar, rörande tilstundande Kongl. Krönings högtideligheter. Breswet är wäl stickat mig i förtroende; men af en Anonyme; altså pliktar jag wäl icke för det jag gör det kunnigt. låtom ofi då gifwa agt, mina läsare!

Grenna, den 15 Augusti, 1771.

Min Herre!

Af Götheborgska Spionen, N. 32, ser jag, at man i Götheborg är af olika tankar, huru den tilstundande Kongl. Krönings-dagen där skal wärdesligen firas. Jag ser ofi M. H. föreslå, at hedra sig med sammanskott til fattiga Barns upfostran. Men som M. H. icke lärer wära Börigare, ofi således söga torde deltaga i detta mål, som Götheborgs Magistrat ofi Börgerstap närmast rörer; så torde M. H. wära ofi i Grenna

N n

och flere Rikets små-Städer rätt så trogen, som Götheborgs-boarna. Wiså då oss fattige små-Stads-boar den wänskapen, och tig med det där förslaget, om Barna-penningarna. Swärligen lärer J utgrunda ordsaken til wår begäran, om jag den icke nu redeligen uptäcker:

Jungen lärer undra på, at wi i Grenna och wilja på den sagda Högtids-dagen hedra oss, så godt wi förmå, samt, om mögeligt är, göra framdeles uti Jnrikes Tidningarna äfwen så stor figur, som Götheborgs-boarna. Detta skulle och riktigt gå an, om allénast J och flere sår-tänkande mäniskor i Götheborg wille tiga stille, och låta menige Borgerskapet därstädes anstalta efter sin smak. Hwad wille då blifwa? Jo, Edert Borgerskap skulle då til häst och fot paradera, stjuta af några plutte-salkwor, göra måltider och balar, dricka Kongl. Fålar, gå stampå natten små-rusige hem, o. s. w. aldeles efter gamla flentrianen, som jag och hwar belåsen Grenna-bo redan kan förut, innan wi så se berättelsen därom i Avisorna.

Allt det samma tänka och wi Grenna-boar göra. Wi förstå wäl, at, som wi bruka paradering med flere dylika anstalter, at emottaga en ny lands-höfding, ja äfwen Borgmästare; så borde wi nu, wid högre frögde-ämne, anstalta med högre smak. Men wår oförmögenhet gör, at wi nödwändigt måste och nu dansa gamla släng-pålskan. Det skulle därföre innerligen sägna oss, om de rike Götheborgs-boarna, som i allt annat wilja synas öfwer oss, nu icke funno sig smakeligare än wi.

Med

Nog förstår det sig, at J där nedre kunde göra alt prägtigare och dyrbarare än wi; men alt nog, at våra små anstalter behöfso likwäl i Tidningarne och rapporterne, insör Höga Öfwerheten, aldeles samma namn, som Edra. Til Exempel: En Eder Ryttare woro ej med 1000 Dal, S:mt utrustad; då däremot en wår Borgare lånte sig et gammalt lands-Ryttare handteller, och satte sig, i sina wanliga kläder på sin Futs-häst, samt därifrån affköt någon gammal pistol; hwilket med söga kostnad gjorde samma smäll i Avisan. Wi-dare: J gjorde balar och måltider med raraste winer och flere slags rätter, än flerswa Madem. Warg förstår tillaga. Wi däremot gjorde of på Nådstugan eller Gästgifsware-gården en liten lekstuga, tracterade med tackselig Swenskt husmans kost, särköl och brännewin; och sedan låto wi wår Påstmästare berätta, at wi gjorde bal och drucko de Kongl. Fälarna, som ju war aldeles sanning. Och mera kunde J icke heller låta rapportera: ty omögeligen kunde J upräkna i Avisan hwad slags win, mat-rätter och kläder J hade. Ja, myttan och frukten af Edra och våra så olika kostsamma anstalter war dagen efter högtiden aldeles lika: ty både J och wi gingo då, efter gårdags särlet och sölet litet rustige och dusne; och därmed war hela h-ä-r-l-i-g-h-e-t-e-n öfwer; men wi hade wårt spel wunnet, och aldeles lika heder af wår anstalt, åtminstone för efter-werlden, som Göttheborg.

Men Kulle Edert Gøtheborg falla på den höga smaken, at låta blifwa sådana gamla, och i Grenna, Hjo, Falköping, Kongsbacka, Skanör, Zetleborg, ic. godkända anstalter; och i det stället genom Bårnhus-inrättningar eller dylika barmhertighets-werk utmärka sin stolta företråde; så singo wi arme små-Städer, som omögeligen däruti kunna härma Eder, den grämelsen, at se ej allena wår Nådiga Konungs synnerliga upmärksamhet, samt Rikens Ständers och hela Rikets hedrande omdömen, falla så på Eder uppfinning, at wåra högtideligheter försmäddes; utan ock, då et år efter Kröningen, ingen människa wälade sig ihågkomma alla andra Städers Krönings-buller, så lyste Edert stolta påhitt i senaste framtid.

Därföre M. H. gör J nog wäl, om J wid andra tillfällen kan predika för lysande barmhertighets werk (ty hwilken annan än et tigerhjerter kan dem afråda?); men tig ändteligen denna gången stilla, för Grennas och des fattige små-sjöfons heder Kul. Framleswer ic.

A. B. C.

P. S. Ha! ha! jag påminner mig, at J där nedre icke få lossa af et canon-Fott för sullen Kul; men däremot hafwer Grenna Stads Artillerie-Corps gjorde anstalt om några canoners framförande på wårt stor-torg, utur hwilka wi tänka så canonera, at märke därefter wist Kul synas i Lidningarne. Alltså hoppas wi werkeligen så förtråde framför

framsför Eder, om J allena låten blifwa det där påhittet med Barn-huset.

Hwad råda mig nu mine Götteborgske Läsare, at swara på detta brefwet? Jag har satt up följande i concept, och underställer det ödmjukast Högstärade Magistratens och BorgerSkapets bepröfwande, om det dagen efter Krönings-dagen kan hafwa blifwet sanning.

Tit.

Edert bref träffade ej rätt. Jcke jag ensam; utan et hos mängden af wåre Götteborgare medföde gode och åbelt hjerta, hade redan före min ringa påminnesse fallet på den tankan, at med en lysande människo-ömhet utmärka början af wår Store GUSTAFS människo-ömma Regering. Utom mindre lätt förflugna högtideligheter, wid sådana tilfällen, både wanlige och anständige (och til en del lifnande Edra i Grenna, hwilka wi wist icke äro så oförständige at föragta), men hwilka såsom lätt gissade jag förbigår; kommo så BorgerSkapet, som andre Stadens Inbyggare af alla Stånd, med nöge öfwerens, at uprätta en ganska ansenlig Barnhus-inrättning. Ehuru Götteborg kallas, och kan äfwen framsför de fleste Rikets Städer heta förmögen; är dock hos mängden af oss penninge-tilgången så knapp, at Stadens Styresmän och BorgerSkap sågo, det ingen! betydlig Barnhus-fond kunde samlas, om hwar och en skulle utbetalt sin penninge-

N n 3.

gåfwa,

gåfwa. Därföre fringbars, hus ifrån hus, genom några af de hederligaste Handlande en subscriptions-lista, där hwar och en påstref sig skyldig til så stor summa, som han i framtiden trodde sig kunna efter hand betala; och betaltes därpå genast allena 10 pro cent; men det öfriga får stå hos gifwaren inne, så länge han behagar, emot årligt 6 pro cent interesse, och samma företrädesrätt i Concurser, som andra barne-penningar, tills Capitalet i små summor är utan Subscribenternes synnerliga känning inbetalt. Däraf hände, at den rike gaf af sin rikedom, och den fattige af sin fattiga förmågo, med glädje hward han förmodde. Och hoppas wi nu snart få se en mängd af barn upwäxa och danas til dygd och goda skogder, under det deras spåda tungor wälsigna sin och wår infödde Konung GUSTAF den Tredje, Swars älskade Namn war nog at beweka åswen det hårdaste hjerta, til blifwande wälsignelsers beredande åt dem, som annars skulle blifwit Hans olyckeligaste undersåtare. Framleswer ic.

Götheborgs Spions-Vicarius.

Götheborgske Wexel-Coursen.

Den 31 Aug. och 4 Sept.

Pond.	63	- -		63	- -	D. R:mt.
Amst.	59	- -		59	- -	M. R:mt.
Hamb.	62 $\frac{1}{2}$	- -		62 $\frac{1}{2}$	- -	M. R:mt.

Fram-

Runddresser.

Frankommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Wallgatans Kote. Tisdagen Kongsgatans Kote. Onsdagen Kyrkogatans Kote. Torsdagen Drottningegatans Kote.

Som nu hela andra flocken af Swenska Stads Charta-werket är färdig, och däribland en ny grund-ritning öfwer Stockholms stad, som tydeligen utwisar alla de ställen, som uti Ceremoniellet til förestående Kongl. Kröning och hylning komma at nämnas; så behagade de, som ännu häraf wilja blifwa ägare, inom 8 dagars förlopp, medelst subscription, a 6 Dal. R:mt för andra Charta-flocken, göra sig därtill berättigade, på det, at det åstundade antal af Chartor må strax därefter och på en gång kunna requireras. De som redan pränumererat på andra flocken, undså den nya Stockholms Chartan, i stället för Norr- och Söbertelje, som kommer at intagas i någon annan flock. Göteborg, den 5 Sept. 1771.

C. G. Petterssen.

Den 12 innewarande Sept. månad blir på Marstrands Rådhus, genom offentlig Auction, til den mestbjudande, försåldt Skepparen P. Niemans för detta förde Galliac-Skepp, Catharina Maria kalladt, om 78 swåra låsters storlek, med taklage och tilbehör. Skeppet är bygt i Swenska Pommeren år 1765, af ek, och i godt stånd, samt nu liggande i Marstrands hamn.

Hos

Hos Her Johan Bäck finnes i desse dagar hemkommen Hampa och Narva lin til köps.

De för detta uti Spionen och Nyheterna til salu annälte Frälse-hemman, Utby Wäster- och Stromgården, samt Käslanda Wästergården, komma den 12 innewarande månad, som är en Torsdag, uti Hospitalets Prästegård, at på aucion försäljas, tillika med de förutnämnde lösdron och boskaps kreatur.

Om någon åstundar god sådes-råg, gifwer Herr Samuel Aurell anwising, hwaräst den fås til köps.

Uti afidna Fru Elisabeth Andersens hus på Kyrkogatan finnes god Dansiger ost til köps, för billigt pris, som i desse dagar är inkommen.

Hos Fru Moberg på Kongsgaran finnas potatoes til köps.

Nästkommande Tisdag, eller den 10 dennes, kommer uppå denna Stadens Auctions-kamare at försäljas, et litet parti samre och bättre Swenskt barkat säl- och binsäl-läder, hwaraf prof wid aucionen upwisses.

Hos Herr Lars Kähre finnes utligen inkommet fensterglas utom des Berger stockfist.

En brillant ring, tappad må hända af någon Handels-lande hstleden Larsmåssö-märkad, är uti et Köpmans Magasin hittad af en erlig Soldat, som den til riktig egare wil, emot billig hittelön, återgifwa. Widare underättelse lemnas på Tryckeriet.

På Stabbergska Boktryckeriet finnes: En Ufrälse-Mans Reflexioner öfwer Hof-Råttis Rådet och Kammar-Herten Bergenstråles Memorial, af den 15 Aug. 1771, och kostar 4 ore S:mt.